

Pääsküla prügila sulgemisprojekt

**Keskkonnamõju hindamise programm,
täiendatud 07. augustil 2003 toimunud avalikul arutelul
tehtud ettepanekutega**

**Keskkonnamõju hindamise programmi avaliku arutelu
protokoll ja tehtud ettepanekute arvestamise/mittearvestamise
põhjendused**

Hendrikson & Ko
Õpetaja 9, Tartu
Suurtüki tn. 2, Tallinn

Tartu/Tallinn 2003

SISUKORD

I KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROGRAMM

1. KESKKONNAMÕJU HINDAMISE ALUS JA EESMÄRK.....	2
2. KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK JA LÜHIKIRJELDUS.....	2
3. KAJASTATAVAD TEEMAD / KESKKONNAMÕJU HINDAMISE ARUANNE	2
4. KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROTSESS.....	4
5. KESKKONNAMÕJU HINDAMISE AVALIKUSTAMINE JA LÄBIVIIMISE AJAKAVA4	
6. ORGANISATSIION	5
II KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROGRAMMI AVALIKU ARUTELU PROTOKOLL.....	6

III Tehtud ettepanekute arvestamise-mittearvestamise põhjendused

I Keskkonnamõju hindamise programm

1. Keskkonnamõju hindamise alus ja eesmärk

Keskkonnamõju hindamise aluseks on Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seadus ning Tallinna Säästva Arengu ja Planeerimise ameti vastav otsus 2003. a. märtsist.

Töö eesmärgiks on viia läbi Pääsküla prügila sulgemisprojekti keskkonnamõju hindamine vastavalt Eestis kehtivale seadusandlusele ja keskkonnamõju hindamise heale tavale. Mõjude hindamine tehakse sulgemisprojekti koostamise hankedokumentide ja täiendavate uuringute tulemuste põhjal ning sellega antakse pakkumise võitnud projekterijale keskkonnatingimused, millega prügila sulgemisel arvestada tuleb.

2. Kavandatava tegevuse eesmärk ja lühikirjeldus

Arendaja poolt kavandatava tegevuse eesmärk on nõuetele mittevastava Pääsküla prügila sulgemine. Prügila kavandatud sulgemine koosneb järgnevatest etappidest:

- ringtee rajamine ümber prügila
- prügila katmine sademevee infiltratsiooni vähendamiseks
- prügila nõrg - ja pinnavee eraldamine
- nõrgvee ärajuhtimine Tallinna linna ühiskanalisatsiooni
- prügilagaasi kogumissüsteemi laiendamine kogu ladestusalale
- prügila seiresüsteemi rajamine.

KMH käigus hinnatakse Pääsküla prügila sulgemisega kaasnevaid negatiivseid ja positiivseid mõjusid keskkonnale. Tuuakse välja olemasolevad riskid ja nende vältimise või vähendamise võimalused. Vaadatakse läbi prügila sulgemist kajastav dokumentatsioon kriitilise pilguga, võttes arvesse nii keskkonnakaitselisi, sotsiaalseid kui majanduslikke kriteeriume.

3. Kajastatavad teemad / keskkonnamõju hindamise aruanne

Keskkonnamõjude hindamise aruanne koostatakse vastavalt keskkonnaministri määruse 31.01.2001 nr. 4 "Keskkonnamõju hindamise aruandele esitatavad täpsustatud nõuded" (RTL 2001, 20, 274) sätetele. KMH käigus analüüsitakse ja aruandes kajastatakse järgnevaid teemasid:

KMH aruande üldosa:

- Hinnatava tegevuse eesmärgid
- Prügila sulgemise vastavus kehtivatele planeeringutele, arengukavadele, jäätmekavadele ning keskkonnakaitse alaste õigusaktide nõutele
- Hindamisprotsessi kirjeldus ja protsessis osalejad
- Hindamiseks kasutatavad meetodikad ja hindamiskriteeriumide valik

KMH aruande kirjeldav osa:

- Pääsküla prügilä üldisloomustus (kliimaatilised, geoloogilised ja hüdrogeoloogilised tingimused, prügiladestruktuur, s.h. muudatused lademe kõrguses ja ulatuses võrreldes viimaste uuringutega)
- Olemasoleva seiresüsteemi kirjeldus, kontrollkaevude ning puuraukude säilitamise ja nõuetekohase likvideerimise vajadus
- Seniste prügilat käsitlevate tööde põhitulemused

KMH aruande hindav osa:

- Hinnang pinna- ja nõrgvee formeerumisele. Sellest tuleneva negatiivse mõju leevendamise meetmed.
- Prügilagaasi kogumissüsteemi lahendus ja selle efektiivsus
- Prügilast tulenevate häiringute (tolm, hais, närilised, linnud jms) väljaselgitamine, hindamine ja leevendavate meetmete väljapakumine.
- Ehitusaegsete mõjude (materjalide transpordi ja vaheladustamise tingimused, müra, haljastus, heakorrastus, jne) väljaselgitamine, hindamine ja leevendavate meetmete - täiendavate nõuete väljapakumine.
- Suletud prügilä edasised maakasutusvõimalused.
- Sulgemisega kaasnevad sotsiaalmajanduslikud mõjud (kinnisvaraturg, puhkemajandus, asotsiaalid)
- Sulgemise keskkonnaökoloogiline analüüs.
- Prügila muude järelhooldustoimingute väljaselgitamine.
- Olemasolevad ja kavandatavad rajatised ja muud tehnogeensed objektid.
- Seire sageduse ja ulatuse määramine.
- Visuaalne mõju ja maastikuaspektid.
- Võimalike alternatiivsete lahenduste väljapakumine, omavaheline võrdlus ja vajadusel vastavate leevendavate meetmete väljapakumine

4. Keskkonnamõju hindamise protsess

Keskkonnamõju hindamine toimub samaaegselt geotehniliste uuringute ja projekti koostamise hankedokumentatsiooni ehitusliku ekspertiisi läbiviimisega. Protsessi käigus toimub keskkonnamõju hindajate, teiste ekspertide ja arendaja vaheline süsteemne infovahetus/diskussioon tagamaks parimat võimalikku töötulemust.

5. Keskkonnamõju hindamise avalikustamine ja läbiviimise ajakava

Keskkonnamõju hindamise läbiviimine ja avalikustamine toimub vastavalt Planeerimis- ja ehitusseaduses sätestatud nõuetele. Lisaks sellele teavitab Hendrikson & Ko keskkonnamõju hindamise programmi ja aruande avalikest aruteludest ametlikes teadaannetes vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seadusele.

Alljärgnevas tabelis on antud tõenäoline keskkonnamõju hindamise ajakava planeeringuprotsessis.

KMH etapp	Aeg
KMH programmi täiendamine	21.07.03-08.08.03
Lepingu allkirjastamine	28.07.03
Ametkondlike nõuete välja selgitamine (Harjumaa Tuletõrje- ja Päästeametis, Harjumaa ja Tallinna Tervisekaitsetalitus, Harjumaa Keskkonnateenistus)	28.07.03
Geoloogiliste uuringute alustamine	29.07.03
KMH programmi avalik arutelu	07.08.03 kell 11.00
KMH programmi esitamine Harjumaa Keskkonnateenistusele ja Tallinna Linnavalitsusele kinnitamiseks	08.08.03
Ametkondlike nõuete teada saamine	14.08.03
Geoloogiliste uuringute lõpetamine	20.08.03
KMH programmi kinnitamine /kooskõlastamine Harjumaa Keskkonnateenistuse ja Tallinna Linnavalitsuse poolt	22.08.03
Ehitusgeoloogilise uurimistöö ja prügilasulgemisprojekti ekspertiisi esitamine Tellijale kooskõlastuse saamiseks	28.08.03
KMH aruande koostamine	21.07.03 – 25.10.03
Ehitusgeoloogilise uurimistöö ja prügilasulgemisprojekti ekspertiisi kooskõlastuse saamine Tellijalt	28.09.03
KMH aruande avalik arutelu	15.10.03
Avalikult arutelul tehtud ettepanekute lisamine KMH aruandesse	15.10.03 -25.10.03

KMH aruande esitamine kooskõlastamiseks Harjumaa Keskkonnateenistusega ja Tallinna Linnavalitsusega	25.10.03
KMH aruande heakskiitmine Harjumaa Keskkonnateenistuse ja Tallinna Linnavalitsuse poolt	25.11.03

Keskonnamõju hindamisest teatamine toimub vastavalt sellealasele seadusandlusele.

Kogu keskkonnamõju hindamise protsessi perioodil on Hendrikson &Ko valmis huvilistele tutvustama töö käiku. Huviliste küsimusteks on avatud järgmised infokanalid ja kontaktandmed:

Kontaktisik Mart Mets
 Telefon 6279252, 05211710
 e-mail mart@hendrikson.ee

6. Organisatsioon

Töö edukaks läbiviimiseks nimetatakse OÜ Hendrikson&Ko poolt projektijuht ning moodustatakse töörühm. Allpool on toodud projektijuhi ja töörühma rolli kirjeldus ning ülesannete jaotus.

Projektijuht

Projektijuhi ülesanneteks on koostöö organiseerimine erinevatel tasanditel, töörühma töö organiseerimine, töörühma juhtimine. Projektijuht vastutab töö käigu ja kogu projekti realiseerimise, funktsionaalse kvaliteedi ning lepingu ajagraafikust kinnipidamise ja täitmise kvaliteedi eest. Projektijuht – Mart Mets

Töörühm

Keskonnamõju hindamise koostamiseks moodustab Hendrikson & Ko töörühma. Töörühma ülesandeks on töö teostamine käesolevas pakkumises ja lepinguga fikseeritavas mahus. Töörühm vastutab etappide ajagraafiku järgimise ja lähteülesande täpse jälgimise eest, samuti vahearuanete esitamise ja töö lõpliku komplekteerimise eest. Töörühma koosseis:

Juhan Ruut (KMH 0041)

Kuido Kartau (KMH 0034)

Robert Tomasson

Töörühma koosseisu võidakse töö käigus vajadusel täiendada Hendrikson &Ko ning firmaväliste spetsialistidega.

II Keskkonnamõju hindamise programmi avaliku arutelu protokoll

Pääsküla prügila sulgemisprojekti keskkonnamõju hindamise programmi avalik arutelu toimus 07. augustil 2003. a. Tallinna Linnavalitsuse koosolekusaalis asukohaga Vabaduse plats 7, III korrus. Arutelu algas kell 11.00 ja lõppes kell 12.05.

Arutelul osalesid:

1. Vilve Tava, Saku Vallavalitsus
2. Jaan Ojasaar, Nõmme linnaosa valitsus
3. Ivo Lepasaar, Tallinna Teede AS
4. Ilmar Link, Tallinna Teede AS
5. Ain Valdmann, Tallinna Kommunaalamet
(saabus hiljem, registreerimislehel nimi puudub)
6. Sigrid Vesiallik, Tallinna Kommunaalamet (Tellija esindaja)
7. Ülar Jõesaar, ENTEC AS (Tellija konsultant)
8. Hardi Torn, AS GIB (geotehniliste tööde ekspert)
9. Juhan Ruut, OÜ Hendrikson&Ko (litsentseeritud keskkonnaekspert)

Arutelu käik:

1. Juhan Ruut tutvustas avalikule arutelule esitatud programmi, mille käigus ühtlasi viitas lähtematerjalide analüüsil tekkinud küsimusele ja esitas omapoolsed täiendusettepanekud:

- kas hinnangu andmise objektiks olev materjal koosneb KMH pakkumise kutses loetletud 13st eelnevalt tehtud tööst ja sulgemisprojekti koostamise hankedokumentidest?

Ülar Jõesaar ja Sigrid Vesiallik kinnitasid seda ja arutelu käigus täpsustati, et dokumentatsiooni ehitusliku ekspertiisi peamine eesmärk on hankedokumentatsiooni sulgemisprojekti ekspertiis geotehnilisest seisukohast vastavalt töö lähteülesandele. Ekspertidil tuleb anda täiendavad tingimused, mida hankedokumentatsiooni lülitada. Viimane kuupäev täiendavate tingimuste edastamiseks hankes osalejatele on 28. august 2003.

Juhan Ruut tegi ettepaneku, et selguse huvides tuleb programmi 1. peatükki sisse viia viide, et mõjude hindamine tehakse Pääsküla prügila hankedokumentatsiooni sulgemisprojekti alusel.

- 3. peatükki lisatakse märge, et keskkonnamõjude hindamise aruanne koostatakse vastavalt keskkonnaministri määruse 31.01.2001 nr. 4 nõuetele.

2. Osalejad esitasid omapoolseid täpsustavaid küsimusi tööde mahu kohta ning tegid ettepanekuid programmi täiendamiseks:

2.1. Ivo Lepasaar: kas hindamise käigus viiakse läbi prügilademe topokuju hindamine – viimased mõõdistamised on tehtud mõned aastad tagasi?

Juhan Ruut: Üks sulgemisprojekti koostaja ülesandeid on vastavate mõõdistamiste läbiviimine. KMH käigus detailseid mõõdistamisi ei tehta, kuid kindlasti arvestatakse hinnangu andmisel toimunud muudatustega lademe kõrguses, selgitatakse välja, kas on tekkinud olulisi vajumisi, jm.

2.2. Ivo Lepasaar/Ilmar Link: kas antakse hinnang prügila katmisega seotud tehnilistele lahendustele: nõlvakalded, ladestu kuju pärast katmist, jne.

Juhan Ruut: jah kindlasti; tuleb tunnistada, et selguse huvides tuleb vastav teema programmis eraldi välja tuua.

2.3. Ain Valdmann: Praegu tegeleb Tallinna Jäätme keskuse AS omaalgatuslikult Pääsküla prügila pinnasega katmisega vastavalt kunagistele soovitudele välisekspertidelt. Kas oleks 28. augustiks võimalik anda hinnang nende tööde otstarbekuse ja võimalike probleemide kohta?

Juhan Ruut/Hardi Torn: Põhimõtteliselt küll. Siin võib välja tuua nii positiivseid asjaolusid - häiringute nagu kajakad ja hais vähenemine, kuid ka negatiivseid - katmismaterjali ärauhumine sadevetega, jm.

2.4. Vilve Tava: Saku valda huvitab asjaolu, kuivõrd mõjutab prügila ordoviitsiumi põhjaveekihte. Kuna piirkonnas toimub intensiivne arendustegevus, on vaja saada konkreetne vastus, kui palju võib nendest kihtidest vett võtta.

Juhan Ruut: senistes töodes on viidatud asjaolule, et ei tohi oluliselt alandada ordoviitsium-kambriumi veekihi survetaset, kuna surve olemasolu takistab saastunud vete vertikaalset infiltratsiooni. Samas ei ole toodud, mil määral on sellest kihist veevõtt lubatud. Kindlasti vajab see teema täpsemat käsitlemist.

2.5. Ivo Lepasaar/Ilmar Link: kas hinnatakse, kuivõrd vajalik ja mis mahus on vertikaalsete pinnasevee voolutõkete rajamine?

Juhan Ruut/Hardi Torn: augustis tehtavate täiendavate uuringute üheks osaks on liiva jm. eeldatavalt suurema läbilaskvusega pinnaste filtratsiooniomaduste kindlaksmääramine. Senistes töodes (Viatek 1993, Maves 2001) on viidatud, et enne tõkete vajaduse üle otsustamist tuleb läbi viia tõkete efektiivsuse uuringud, samuti võiks need paigaldada alles siis, kui eelnevalt rakendatud meetmed ei ole piisavad Pääsküla jõe reostuskoormuse vähendamiseks. Tõkete vajadust, s.h. nende rajamise tehnilisi alternatiive ja maksumust käsitletakse programmi 3. peatüki hinnangu osas teemas "Hinnang pinna- ja nõrgvee formeerumisele. Sellest tuleneva negatiivse mõju leevendamise meetmed".

(küsimus ja vastus sõnastatud pikema osalejate vahelise arutelu kokkuvõttena vertikaalsete voolutõkete kohta)

2.6. Vilve Tava: senises prügila seires ei kajastu võimalik mõju Saku valla territooriumile. Valla huvi on, et põhjavee seire hõlmaks ka Pääsküla jõe vasakut kallast.

Juhan Ruut: seiresüsteemi laiendamise vajadust töö käigus hinnatakse, ettepanekud seirepunktide asukoha jm. osas tehakse programmi 3. peatüki hinnangu osa punkti "Seire sageduse ja ulatuse määramine".

2.7. Ilmar Link: Kas on vajalik täiendavate sade- ja pinnavee puhastite paigaldamine, arvestades asjaolu, et tõenäoliselt ei ole mõistlik juhtida Tallinna linna heitveepuhastusseadmele kogu suletud prügila alale sattuvat vett (prügila ringkraavi juhitakse hetkel sajuvett ka Vabaduse pst. ja Pärnu mnt. teatud lõikudelt)?

Juhan Ruut: tinglikult saastumata sadevee ärajuhtimise alternatiivid tulevad töös hindamisele. Omapuhasti vajadus võib tekkida ka siis, kui Tallinna puhastusseadmetele suunatava nõrgvee jm. saastekoormus tonnides ületab vastavad piirmäärad.

2.8. Ivo Lepasaar: seoses eeltooduga kerkib küsimus, kas Tallinna heitveepuhasti on võimeline prügila veed vastu võtma?

Juhan Ruut: olemas olevas materjalides, vist 1999. aastal koostatud detailplaneeringus on toodud ka AS Tallinna Vesi tehnilised tingimused.

Toimus lühike arutelu, mille käigus nenditi vajadust ajakohastada kõikide ametkondade seisukohad Pääsküla prügila sulgemise kohta.

2.9 Ivo Lepasaar/Ilmar Link: kas on kavas prügilademe olukorra täiendavad uuringud (lagunemisaste, võimalikud lihkeohud), et vältida olukordi, kus lademe ebaühtlasest vajumisest tingituna rajatud dreanažitorustikud katkevad, jm. probleeme?

Juhan Ruut: siinkohal on mul hetkel raske üheselt vastata, arutame selle teema uuringute alltöövõtjaga läbi ja anname oma seisukoha ettepanekute arvestamise/mittearvestamise põhjendustes.

2.10. Ivo Lepasaar/Ilmar Link: kas ehitusaegsete mõjude hindamises käsitletakse ka materjalide vaheladustamisega seotud küsimusi, näiteks antakse teatud piirid prügiladestule toodavate materjalide koguste kohta, et vältida võimalikke lihkeid, jm?

Juhan Ruut: jah, seda teemat käsitletakse.

2.11. Ivo Lepasaar/Ilmar Link: Kaua on vaja jälgida lademe stabiilsusega seotud asjaolusid, näiteks vajumist, pärast ladestu sulgemist? Kui suured on lubatud vajumise piirid?

Hardi Torn: need küsimused saavad vastuse sulgemisprojektiga, sest vajalik jälgimise aeg, samuti lubatud vajumiste piirid sõltuvad sulgemisel kasutatavate materjalidest, nende parameetritest, jne.

3. Juhan Ruut esitas täiendusettepanekutest kokkuvõtte. Avalik arutelu lõpetati.

Protokolli koostas:

Juhan Ruut

Hendrikson&Ko

Protokolli vaatas üle:

Ülar Jõesaar

ENTEC AS